

مطالعات اجتماعی

(درس سوم)

مقطع تحصیلی:

دوره اول متوسطه

پایه:

نهم

تهیه و تنظیم:

مرکز تحقیقات مهندسی ثمین

تمامی حقوق این اثر برای مرکز تحقیقات ثمین محفوظ می باشد.

۱. سنگ کره را با آب کره مقایسه کنید؟
 جواب: بخش خارجی کره زمین یا پوسته‌ی آن را که حالت جامد دارد و از سنگ و خاک تشکیل شده است، سنگ کره (لیتوسفر) گویند ولی آب کره (هیدروسفر) شامل اقیانوس‌ها، دریاها، دریاچه‌ها، رودها و بقیه‌ی آب‌های سطحی، آب‌های زیر زمینی، یخچال‌ها و نزولات جوی می‌باشد.
۲. منظور از «هواکره» چیست؟
 هواکره (اتمسفر) شامل گازهایی است که دورتا دور کره زمین را فرا گرفته اند. این سه محیط «سنگ کره، آب کره، هواکره» با هم سیاره زمین را برای زندگی انسان و دیگر موجودات زنده یعنی زیست کره (بیوسفر) فراهم کرده‌اند.
۳. وسعت آب‌ها و خشکی‌های روی کره زمین را بررسی کنید.
 حدود ۷۱٪ سطح زمین، آب و بقیه‌ی آن (۲۹٪) خشکی است.
۴. دو نیم کره شمالی و جنوبی زمین را از نظر وسعت آب و خشکی با هم مقایسه کنید.
 نیم کره شمالی: ۶۰٪ آب و ۴۰٪ خشکی
 نیم کره جنوبی: ۱۸٪ خشکی و ۸۲٪ آب
۵. فلات‌ها چگونه سرزمین‌هایی هستند؟ و روی نقشه آن‌ها را با چه رنگی نشان می‌دهند؟
 فلات‌ها سرزمین‌های نسبتاً هموار اما مرتفعی هستند که از اطراف به سرزمین‌های کم ارتفاع و پست منتهی می‌شوند - رنگ زرد و قهوه‌ای.
۶. بلندترین فلات جهان را نام ببرید؟
 فلات تبت.
۷. کوه‌های جوان چه ویژگی‌هایی دارند؟
 کوه‌های بسیار مرتفع جزء ناهواری‌های جوان هستند. دامنه این کوه‌ها شیب تندی دارند و دره‌های بین آن تنگ و به شکل V هستند.
۸. ویژگی‌های کوه‌های پیر را ذکر کنید؟
 این کوه‌ها کم ارتفاع هستند و با گذشت زمان و فرسایش به شکل گنبدی درآمدند، شیب دامنه‌ی آن‌ها ملایم است و دره‌های باز و به شکل U دارند.
۹. عمیق‌ترین و مرتفع‌ترین نقاط زمین به ترتیب و می‌باشند.
 درازگودال ماریانا - قله‌ی اورست
۱۰. طبق نظر دانشمندان پوسته زمین به چه قسمت‌هایی تقسیم شده است؟ توضیح دهید.
 طبق نظر آن‌ها پوسته زمین به قطعات یا ورقه‌های بزرگی تقسیم شده است که بخش‌هایی از قاره‌ها تا کف اقیانوس‌ها را در بر می‌گیرند.

۱۱. کوه‌های بسیار مرتفع جزء ناهواری‌های هستند.
- جوان .
۱۲. نتایج حرکت ورقه‌ها را بنویسید؟
- ایجاد چین خوردگی‌ها، رشته‌کوه، شکست‌ها (گسل‌ها) و کوه‌های آتش‌فشانی.
۱۳. به طور کلی چه عواملی باعث پیدایش و تغییر شکل ناهمواری‌ها می‌شوند؟
- عوامل طبیعی و عوامل انسانی
۱۴. عوامل بیرونی تغییر شکل ناهمواری‌ها را نام ببرید؟
- هوازدگی، فرسایش آبی، فرسایش یخچالی، فرسایش بادی.
۱۵. ورقه‌ها (پوسته و گوشه فوقانی) بخش‌هایی از تا را در بر می‌گیرند.
- قاره‌ها - کف اقیانوس‌ها
۱۶. حرکت ورقه‌ها بر روی بخش خمیری شکل گوشته را شرح دهید؟
- ورقه‌ها روی بخش خمیری شکل گوشته یا نرم کره به آرامی حرکت می‌کنند، از هم دور یا به هم نزدیک می‌شوند، به هم برخورد می‌کنند یا در امتداد هم می‌لغزند، البته ورقه‌ها بسیار کند حرکت می‌کنند و در هر سال، فقط چند سانتی متر جابه‌جا می‌شوند. اما این جابه‌جایی و حرکت طی میلیون‌ها سال تغییرات زیادی در ناهمواری‌ها بوجود می‌آورد.
۱۷. انسان‌ها چگونه باعث تغییر شکل ناهمواری‌ها می‌شوند؟
- علاوه بر عوامل طبیعی، فعالیت‌های انسان نیز نقش مهمی در تغییر شکل ناهمواری‌ها دارد. انسان همواره برای رفع نیازهای خود و بهره‌برداری از محیط طبیعی، چهره‌ی ناهمواری‌ها را تغییر داده است.